

Reševanje problemov

1. Predpogoji za reševanje problemov
2. Kateri problemi so sploh rešljivi?
3. Osnovni principi reševanja
4. Reševanje problemov z algoritmi
5. Primer razvoja algoritma

Algoritmi

*Algoritem je **končno zaporedje** natančno določenih ukazov, ki opravijo neko nalogo v **končnem številu korakov**.*

Algoritem sprejme vhodne podatke in vrne rezultat.

Program je algoritem, ki ga lahko izvajamo na računalniku.

*Program je algoritem, ki je zapisan v **programskem jeziku**.*

Muḥammad ibn Mūsā al-Khwārizmī

(cca.780 – cca. 850)

Perzijski matematik, astronom, geograf in modrec

- imel močan vpliv na uveljavitev decimalnega sistema na zahodu
- prvi sistematično opisal rešitve linearnih in kvadratnih enačb v arabščini
- dolgo veljal za avtorja algebre
- njegovo ime v latinščini: **Algoritmi**

Razvoj algoritma

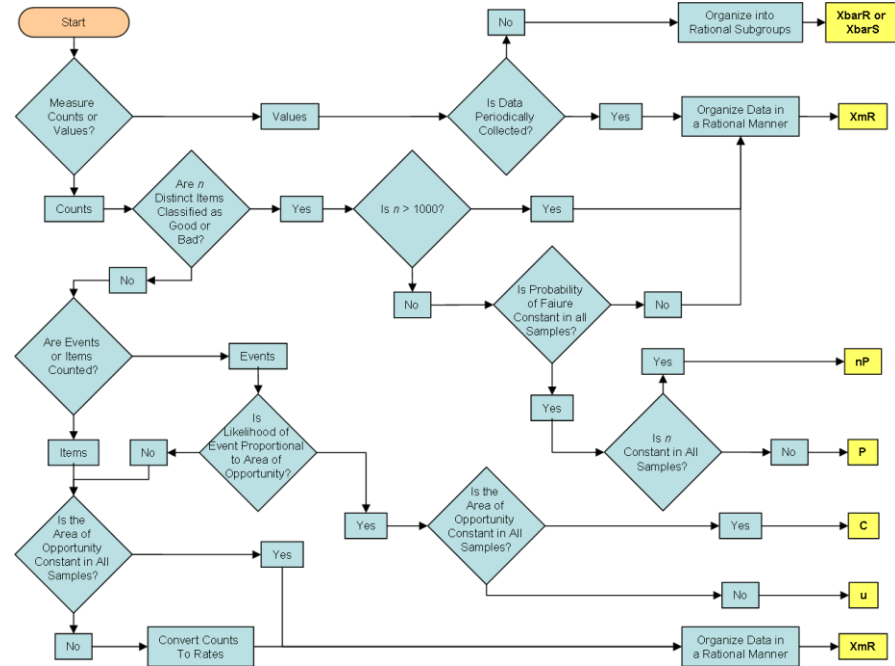

---

1. Kako izraziti algoritem?
2. Kako zasnovati algoritem?
3. Kako analizirati algoritem?
4. Kako preveriti algoritem?

1. Kako izraziti algoritem?

- Diagram poteka

- Psevdokoda

ponavljaljaj

naključno izberi stanje (naključna rešitev);

ponavljaljaj

naredi najboljšo od možnih sprememb;

dokler so še izboljšave;

dokler ni potekel dodeljen čas;

- Programski jezik

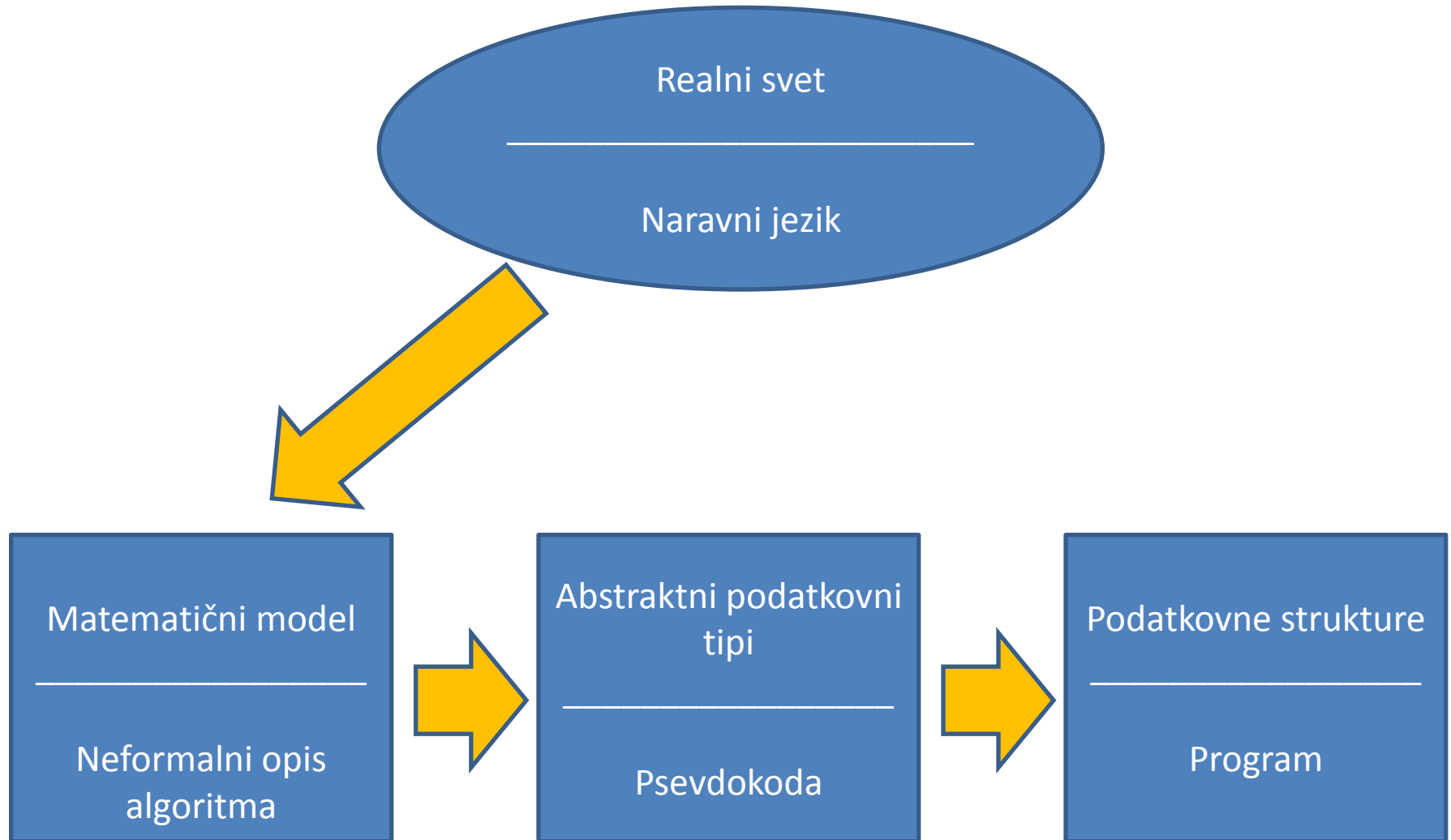
2. Kako zasnovati algoritem?

---

1. Razumevanje problema
2. Abstrakcija problema
3. Izbira notacije
4. Razbitje na podprobleme
5. Podobnost med problemi
6. Izbira preiskovalne strategije

2. Kako zasnovati algoritem?

3. Kako analizirati algoritem?

Analizirati je potrebno:

1. Časovno zahtevnost
2. Prostorsko zahtevnost

Analiza je potrebna že pri zasnovi algoritma!

4. Kako preveriti algoritem?

---

1. Branje

- Nezanosljivo
- Vidimo tisto, kar naj bi program delal, in ne, kar dejansko dela.

2. Testiranje

- Zlobno!
- Testiraj vse poti, ekstremne vrednosti (max/min/0)
- Testiranje lahko dokaže nepravilnost, ne pa pravilnosti

3. Formalno dokazovanje pravilnosti

- Začetni, vmesni in ciljni pogoji, zančne invariante
- Formalno zahtevno
- Se uporablja za kritične aplikacije

```
#include <stdio.h>
int main(void)
{
    int count;
    for (count = 1; count <= 500; count++)
        printf("I will not throw paper airplanes in class.");
    return 0;
}
```

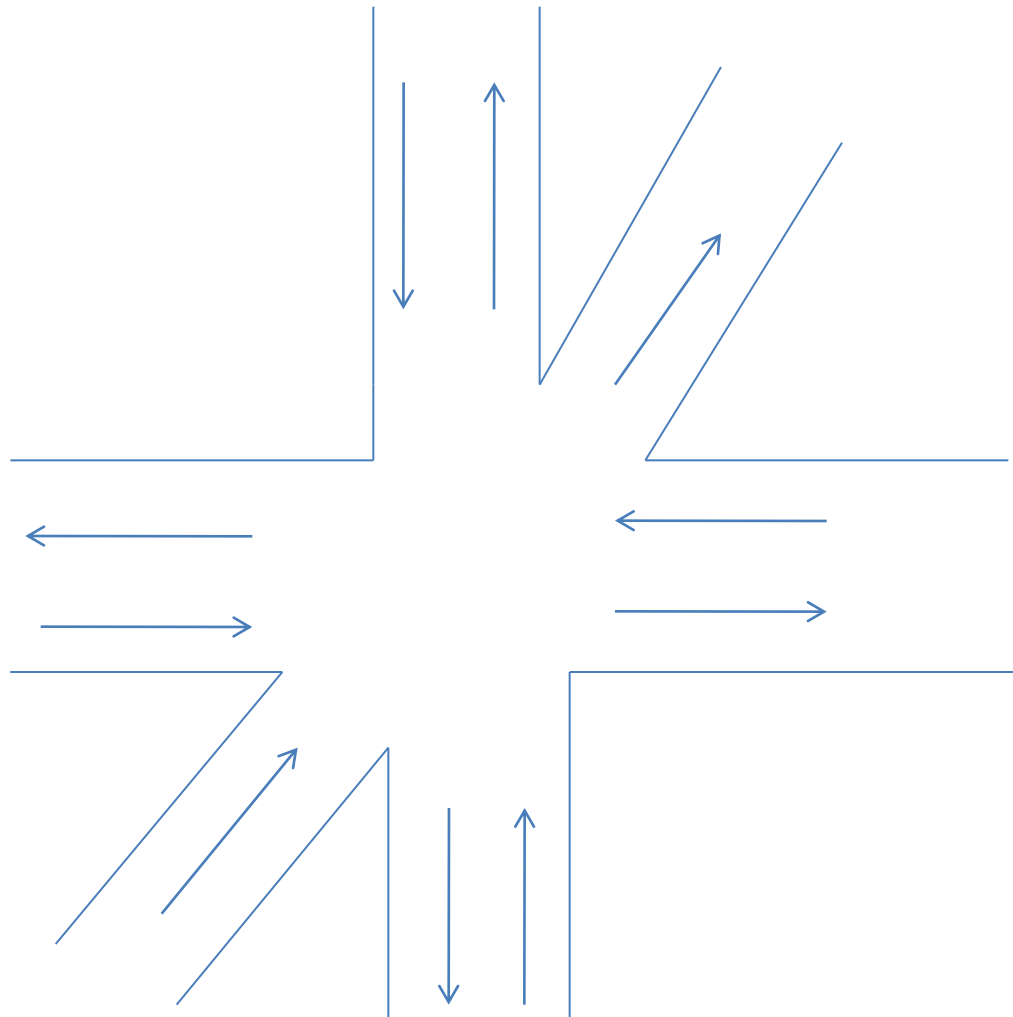
AMEIO 10-3

NICE TRY.

reactor.cc

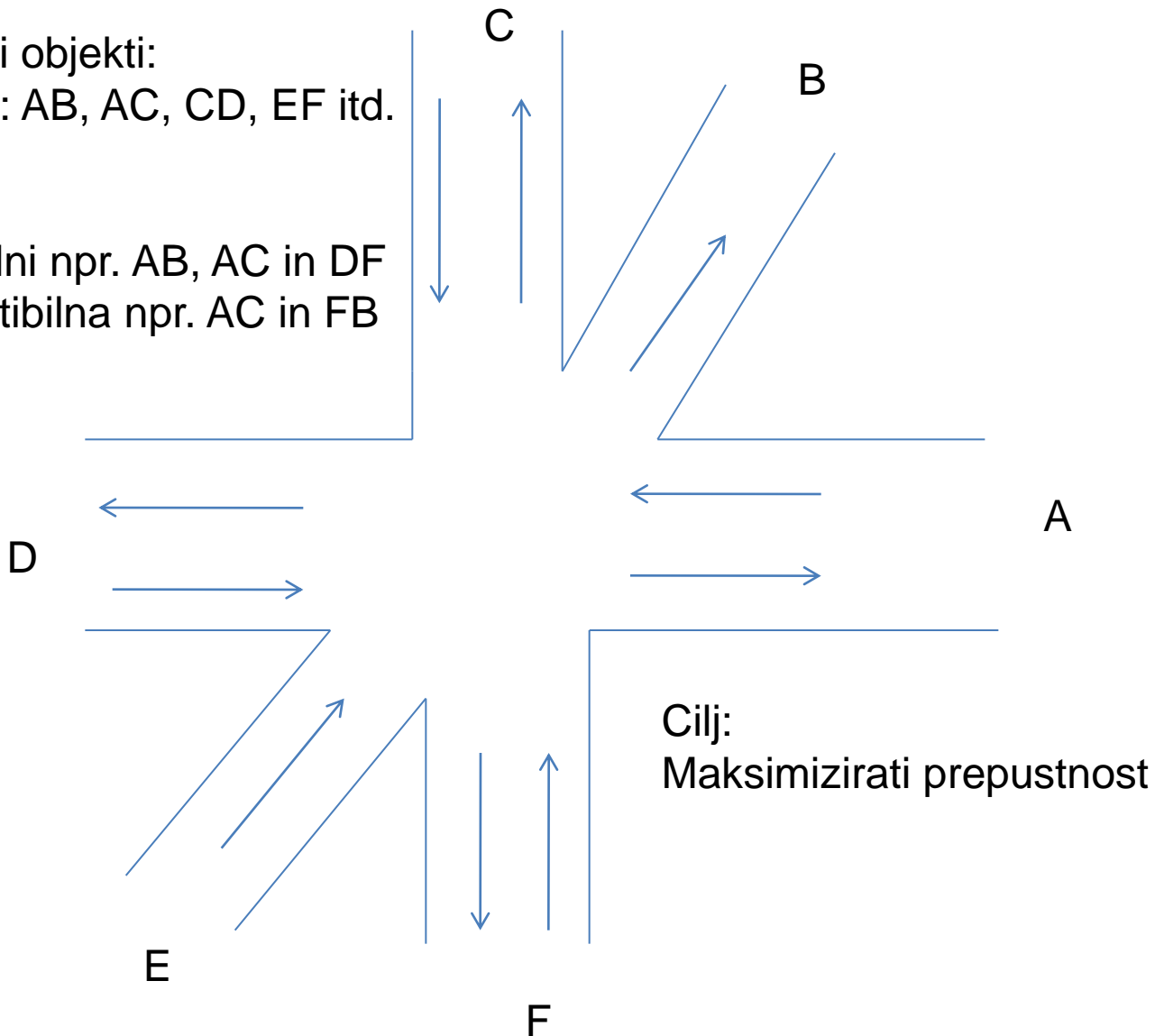
Primer razvoja algoritma: križišče

Primer razvoja algoritma: križišče

Pomembni objekti:
Ovinki-npr: AB, AC, CD, EF itd.

Relacija:
Kompatibilni npr. AB, AC in DF
Nekompatibilna npr. AC in FB

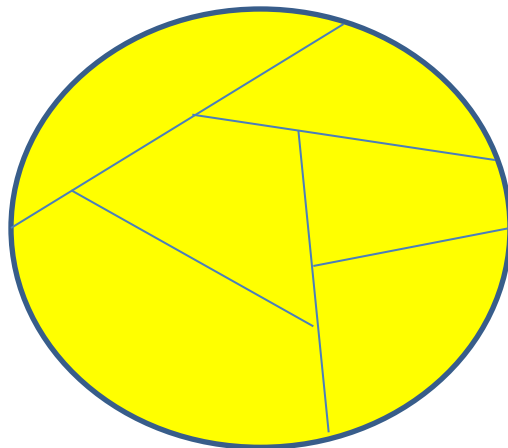
Primer razvoja algoritma: križišče

Maksimizirati prepustnost:

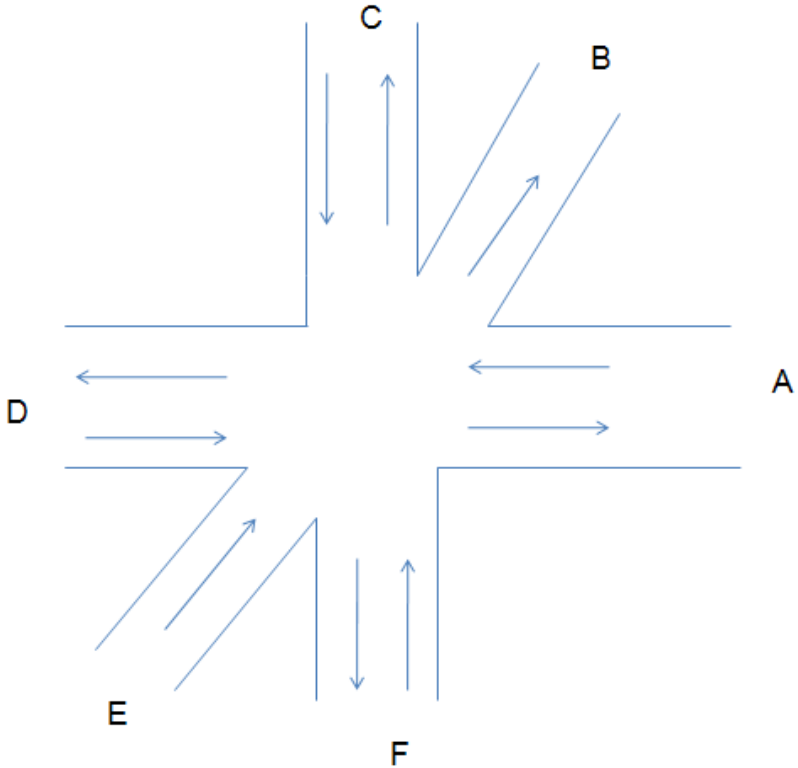
- Dobo čakanja zmanjšati na minimum.
- Cikel preklapljanja semaforjev čim krajši.
- Čim več kompatibilnih ovinkov naj ima naenkrat zeleno luč.

Naloga poiskati (disjunktne) podmnožice kompatibilnih ovinkov, ki imajo lahko hkrati zeleno luč.

Želimo, da je teh podmnožic čim manj.

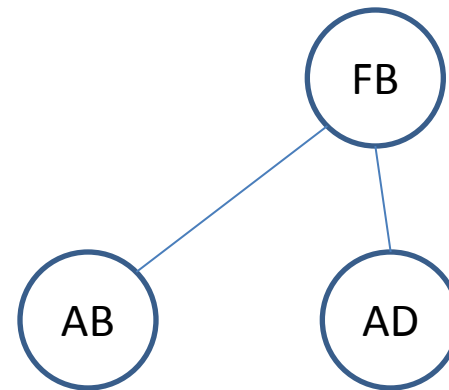

Primer razvoja algoritma: križišče

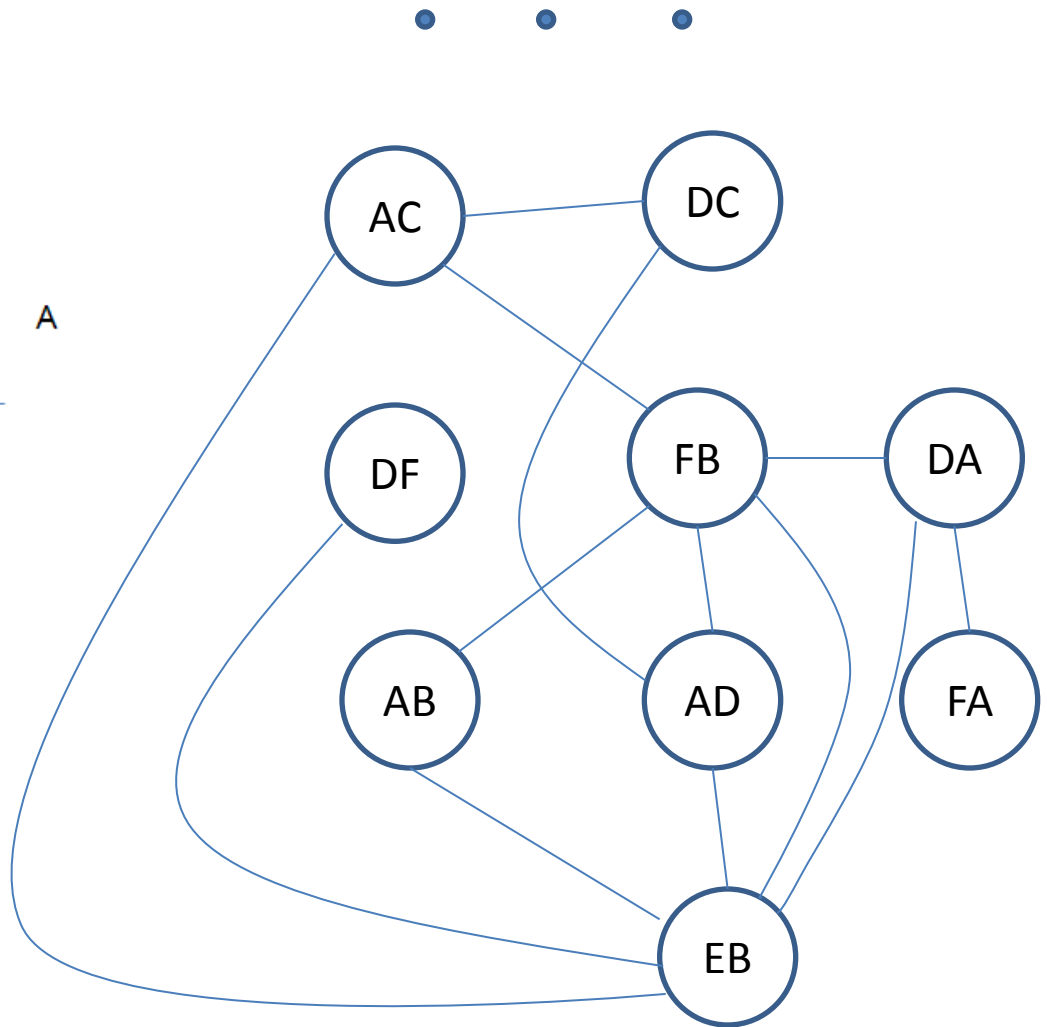
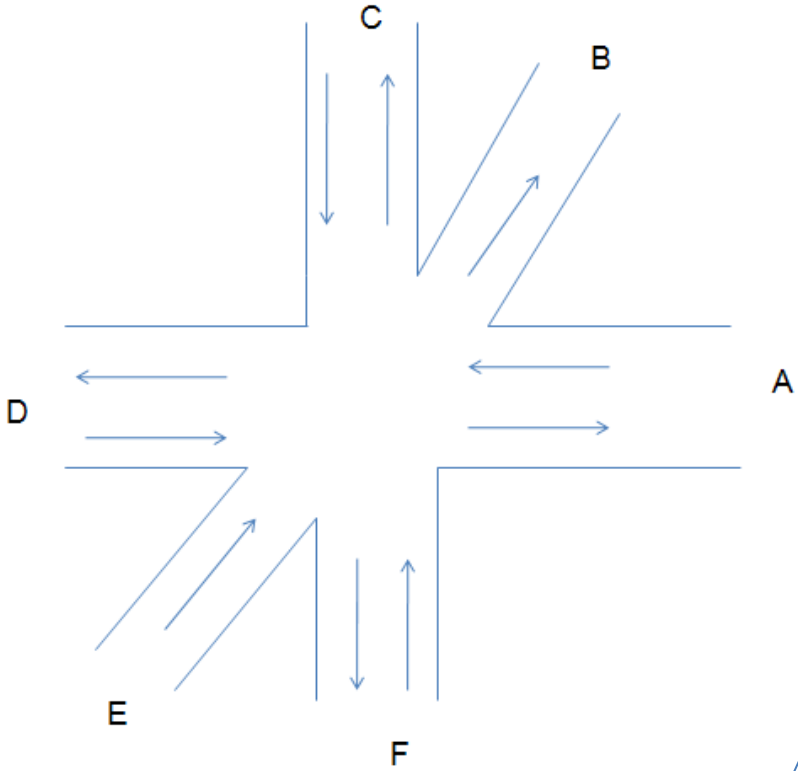

Izbira formalnega sistema:

Binarne relacije pogosto predstavljamo z grafi.

Primer razvoja algoritma: križišče

Primer razvoja algoritma: križišče

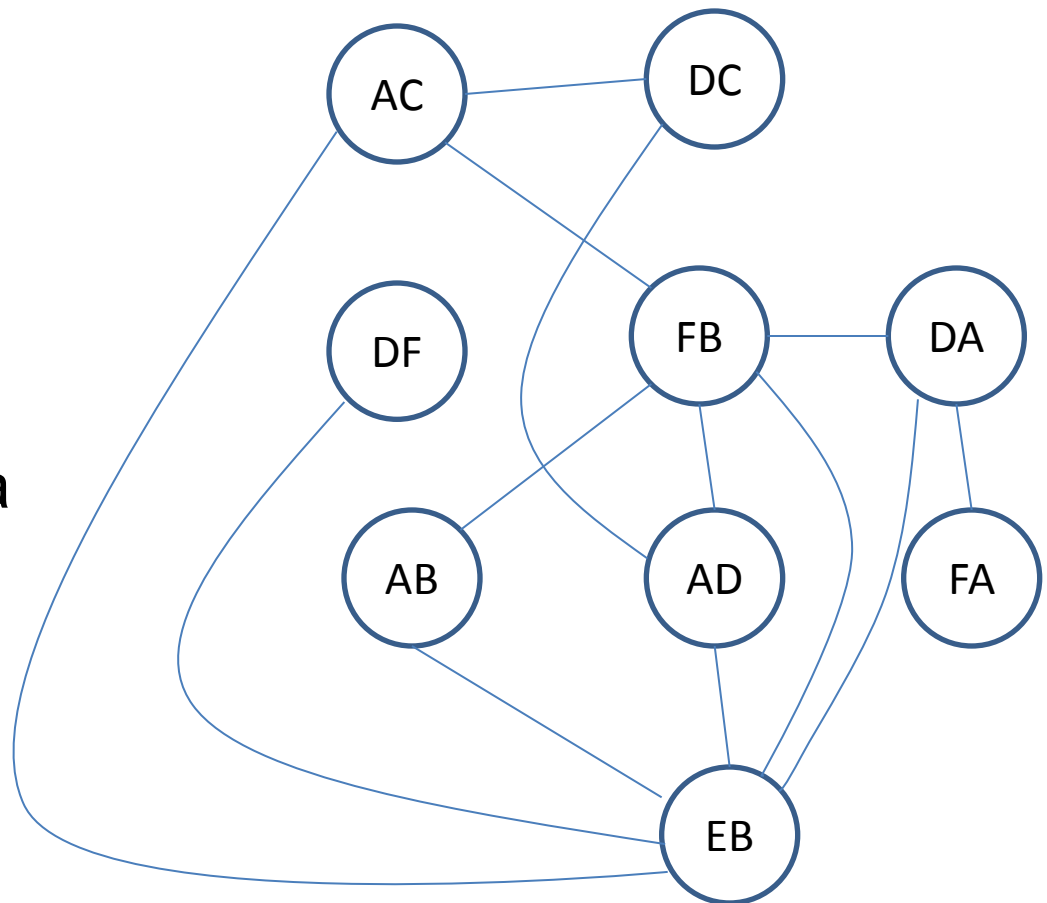

1. Razumevanje problema
2. Abstrakcija problema
3. Izbira notacije
4. Razbitje na podprobleme
5. Podobnost med problemi
6. Izbira preiskovalne strategije

Primer razvoja algoritma: križišče

Podmnožica kompatibilnih ovinkov:
vozlišča, ki med seboj niso povezana.

Problem barvanja grafa:

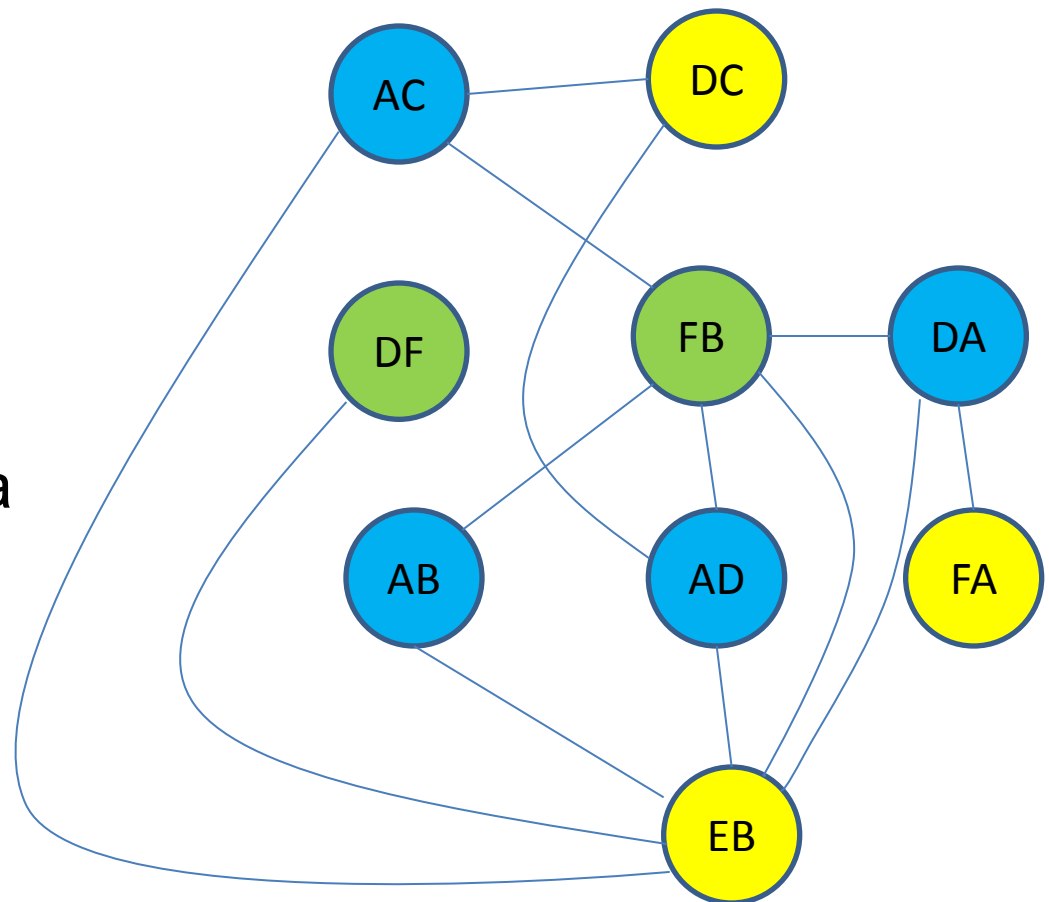
Pobarvaj vozlišča tako, da nobeni dve sosednji vozlišči nista pobarvani z isto barvo.

barva = podmnožica

Uporabi čim manj barv!

Primer razvoja algoritma: križišče

Podmnožica kompatibilnih ovinkov:
vozlišča, ki med seboj niso povezana.

Problem barvanja grafa:

Pobarvaj vozlišča tako, da nobeni dve sosednji vozlišči nista pobarvani z isto barvo.

barva = podmnožica

Uporabi čim manj barv!

Primer razvoja algoritma: križišče

Problem barvanja grafa je NP poln problem.

Zadovoljiti se moramo s približno rešitvijo.

Uporabili bomo požrešno strategijo iskanja:

ponavlajaj

izberi barvo;

za vsako nepobarvano vozlišče

če ga lahko pobarvaš, ga pobarvaj;

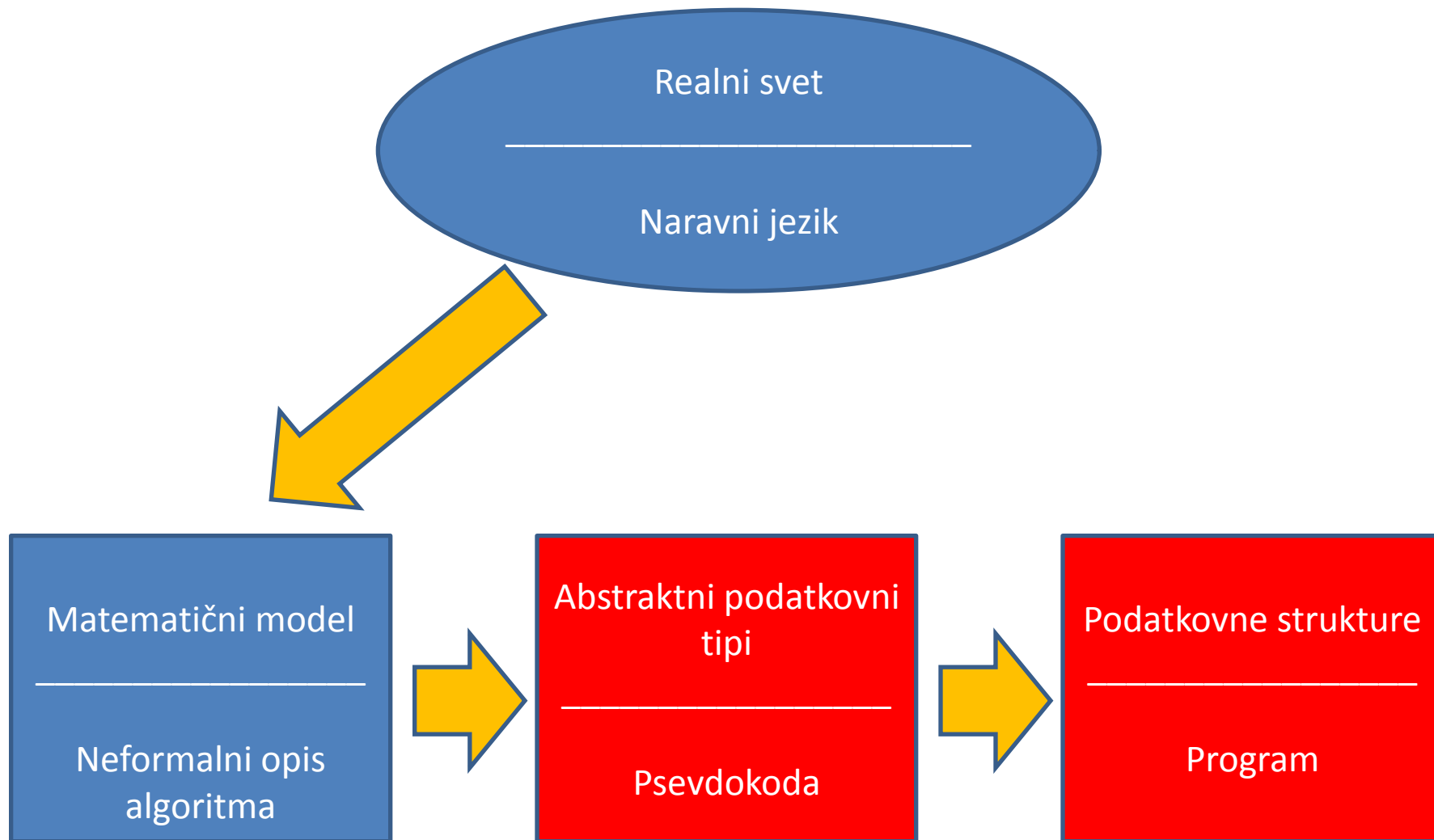
dokler niso vsa vozlišča pobarvana;

Primer razvoja algoritma: križišče

1. Razumevanje problema
2. Abstrakcija problema
3. Izbira notacije
4. Razbitje na podprobleme
5. Podobnost med problemi
6. Izbira preiskovalne strategije

Primer razvoja algoritma: križišče

Primer razvoja algoritma: križišče

ponavljaj

izberi barvo;

za vsako nepobarvano vozlišče

če ga lahko pobarvaš, ga pobarvaj;

dokler niso vsa vozlišča pobarvana;

Potrebujemo:

- ADT graf
- ADT seznam

Primer razvoja algoritma: križišče

GRAPH - graf z operacijami:

- **FIRST_UNCOLORED(G)** - vrne prvo nepobarvano vozlišče v grafu G , če tako vozlišče obstaja, sicer vrne *null*.
- **NEXT_UNCOLORED(G, v)** - vrne naslednje nepobarvano vozlišče danega vozlišča v v grafu G .
- **EDGE(G, v, w)** - vrne *true*, če sta v grafu G vozlišči v in w povezani .
- **MARK(G, v)** - označi, da je vozlišče v v grafu G pobarvano.

Primer razvoja algoritma: križišče

LIST - seznam z operacijami:

- $\text{MAKENULL}(L)$ - naredi seznam L prazen.
- $\text{FIRST}(L)$ - vrne položaj prvega elementa v seznamu L . Če je seznam prazen, vrne $\text{END}(L)$.
- $\text{NEXT}(p, L)$ - vrne naslednji položaj položaja p . Če je položaj p položaj zadnjega elementa v seznamu, potem funkcija vrne isto vrednost kot funkcija $\text{END}(L)$. Če seznam nima položaja p , rezultat ni definiran.
- $\text{END}(L)$ - vrne položaj, ki sledi zadnjemu elementu v seznamu. Ta položaj ni del seznama.
- $\text{OVEREND}(p, L)$ - vrne true, če je položaj p enak $\text{END}(L)$, sicer false.
- $\text{RETRIEVE}(p, L)$ - vrne element na položaju p v seznamu L . Rezultat je nedefiniran, če seznam L nima položaja p .
- $\text{INSERT}(x, L)$ - vstavi element x na poljuben položaj v seznam L . Izbrani položaj je odvisen od posamezne implementacije.

Primer razvoja algoritma: križišče

Zapisali bomo del algoritma...

ponavlja

izberi barvo;

za vsako nepobarvano vozlišče

če ga lahko pobarvaš, ga pobarvaj;

dokler niso vsa vozlišča pobarvana;

Primer razvoja algoritma: križišče

```
public void greedy(ColGraph g, List newClr) {
    boolean found //ali vozlisce v meji na ze pobarvano vozlisce
    Vertex v, w ;

    newClr.makeNull() ;
    v = g.firstUncolored();
    while (v != null) {
        found = false;
        for (Object pos = newClr.first() ; ! newClr.overEnd(pos) ;
            pos = newClr.next(pos)) {
            w = (Vertex)newClr.retrieve(pos);
            if (g.edge(v, w))
                found = true;
        } // for
        if (! found) {
            g.mark(v);
            newClr.insert(v) ;
        } // if
        v = g.nextUncolored(v) ;
    } // while v
} // greedy
```

Primer razvoja algoritma: križišče

```
public void greedy(ColGraph g, List newClr) {  
    boolean found //ali vozlisce v meji na ze pobarvano vozlisce  
    Vertex v, w ;  
  
    newClr.makeNull() ;  
    v = g.firstUncolored(); } O(1)  
  
    while (v != null) {  
        found = false;  
        for (Object pos = newClr.first() ; ! newClr.overEnd(pos) ;  
            pos = newClr.next(pos)) {  
            w = (Vertex)newClr.retrieve(pos);  
            if (g.edge(v, w)) } O(1)  
                found = true;  
        } // for  
        if (! found) {  
            g.mark(v);  
            newClr.insert(v) ; } O(1)  
        } // if  
        v = g.nextUncolored(v) ;  
    } // while v  
} // greedy
```

$O(n^2)$

$O(n)$

$O(1)$

$O(1)$

$O(1)$